

**PLA D'IGUALTAT DE GÈNERE I DESENVOLUPAMENT RURAL SOSTENIBLE DE LA RESERVA DE LA
BIOSFERA DEL MONTSENY
(Informe de seguiment)**

INTRODUCCIÓ

El Pla impulsat des de la direcció de la Reserva de la Biosfera del Montseny neix de la celebració de les jornades Dones del Montseny (que van tenir lloc a la Garriga els dies 2 i 3 de juny), on es va fer palès les ganes i la necessitat d'abordar la igualtat de gènere en aquest territori.

Aquest Pla permetrà articular i avançar en allò establert per plans d'igualtat municipals i/o polítiques sobre desenvolupament rural i/o desenvolupament sostenible i alhora garantir el complement del cinquè dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) definits per les Nacions Unides dedicat a la igualtat de gènere.

Cal tenir en compte que el Montseny és una Reserva de la Biosfera integrada dins una xarxa mundial de Reserves de la Biosfera. En aquest sentit, el Pla esdevé una oportunitat per reflexionar i debatre sobre els processos socials que generen o sustenten les desigualtats entre dones i homes en un entorn rural més enllà de l'àmbit d'estudi i d'implementació de les accions. De fet, tal i com estableix la UNESCO, una de les funcions de la Xarxa de Reserves de la Biosfera és *“testear, monitorar y evaluar cómo los seres humanos pueden promover un desarrollo sostenible del planeta abordando y resolviendo el creciente número de desafíos ambientales (incluyendo el cambio climático y la pérdida de biodiversidad), sociales, y de desarrollo económico.”*

L'**abast territorial** del Pla està format pels 18 municipis que formen part de la Reserva de la Biosfera del Montseny:

- Aiguafreda
- Arbúcies
- Breda
- El Brull
- Campins
- Cànoves i Samalús
- Figaró-Montmany
- Fogars de Montclús
- La Garriga
- Gualba
- Montseny
- Riells i Viabrea
- Sant Esteve de Palautordera
- Sant Pere de Vilamajor

- Sant Feliu de Buixalleu
- Seva
- Tagamanent
- Viladrau

OBJECTIUS

El Pla persegueix la definició d'accions encaminades a dos grans objectius:

- **Promoure la transformació i els canvis en relació als rols de gènere en el món rural.**
Partim de la premissa que les dones, i altres subjectes no hegemònics, pateixen una doble discriminació en el medi rural. El pla vol permetre la seva visibilització i apoderament, la detecció de mancances, necessitats i expectatives; i alhora busca definir propostes encaminades a millorar-ne la qualitat de vida.
- **Fomentar el desenvolupament rural sostenible.**
El Pla farà un èmfasi especial en aquells coneixements, costums, iniciatives o activitats econòmiques de les dones del Montseny que garanteixen i/o contribueixen a la conservació i divulgació dels valors naturals i culturals d'aquest medi rural i d'aquest espai natural protegit.

Per a assolir aquests objectius generals ens plantejarem els següents objectius específics:

- Identificar desigualtats de gènere en la població de la RBM i el paper específic de les dones en relació amb la RBM.
- Definir accions per a fer front a les possibles desigualtats detectades.
- Fomentar el debat vers la igualtat de gènere i les àrees protegides.

MARC CONCEPTUAL

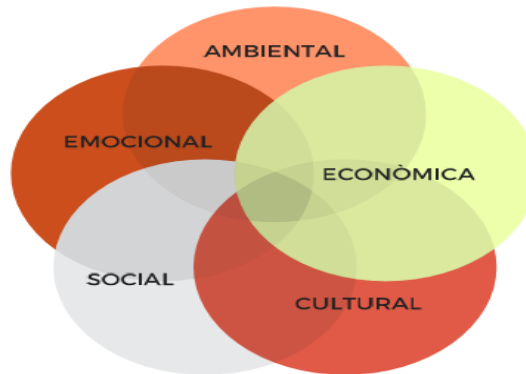
Promoure canvis en les relacions i rols de gènere i incentivar el desenvolupament rural sostenible són els objectius generals que persegueix el Pla. Apostem per la necessitat de concebre'ls en relació, com a formes d'abordar el repte de posar la vida al centre. Són, dit altrament, **dues mirades de la sostenibilitat que ens permeten acostar-nos a tenir cura de la VIDA** -en sentit ampli- des de dues disciplines que sovint treballen per separat.

Per "posar la vida al centre" es parteix de dues premisses:

- ✓ Som vulnerables i ens necessitem unes dels altres (interdependència)
- ✓ Depenem del medi on vivim i cal respectar els seus límits físics (ecodependència)

Es plantegen 5 dimensions de la sostenibilitat de la vida:

Tot i que tots cinc eixos estan relacionats entre sí, l'aparent redundància de "sostenibilitat" pretén emfatitzar el fet que la sostenibilitat real passa per la sostenibilitat en tots i cadascun d'aquests eixos (no només en la sostenibilitat ambiental o econòmica).

S'exposen les principals temàtiques relacionades amb els diferents eixos i que seran abordades per la diagnosi.

SOSTENIBILITAT ECONÒMICA.

Diferències i desigualtats de gènere en les activitats econòmiques i usos del temps.

SOSTENIBILITAT SOCIAL

Diferències i desigualtats de gènere en espais de participació i governança.

SOSTENIBILITAT AMBIENTAL I CULTURAL

Biax de gènere vers la conservació del patrimoni natural i cultural de la RB. Homes i dones tenen diferents coneixements, interessos i necessitats en relació a la Reserva?

SOSTENIBILITAT EMOCIONAL

Eix transversal. Entenem que no podem deslligar el benestar personal i emocional de la resta d'eixos. I és des d'aquesta mirada integral que es planteja la diagnosi.

METODOLOGIA

El Pla s'estructurarà en dues grans fases:

1. **Disseny i elaboració de la diagnosi:** comprèn l'anàlisi participada de la situació d'igualtat de gènere en relació a la ruralitat i el desenvolupament sostenible al Montseny (mancances, necessitats, potencialitats i expectatives).
2. **Disseny participat del pla d'acció:** inclou la definició de propostes per a la millora de les condicions de vida de les dones al Montseny a partir de les dades i les conclusions de la diagnosi.

El Pla d'Igualtat es planteja com un procés de participació ciutadana que compta amb la col·laboració i implicació de diversos agents clau del territori, d'entre els quals destaquem la configuració d'un **Grup de treball** format per personal tècnic de les diverses administracions implicades i agents clau del territori.

En un primer moment, unes 15 persones van respondre a la crida per formar part d'aquest grup i després s'hi han afegit unes 10 més. Actualment està format, doncs, per unes 25 persones que estan fortament il·lusionades i implicades amb la proposta.

Les funcions assignades al Grup de Treball són les següents:

- Identificar agents i aspectes clau del territori
- Identificar necessitats i recursos existents a l'àmbit de la RBM en temes d'igualtat de gènere.
- Fer aportacions i propostes de millora als documents presentats per l'equip redactor.
- Donar suport en la difusió
- Col·laborar en la realització dels qüestionaris adreçats a la ciutadania.

A dia d'avui s'han realitzat dues reunions:

- 18 d'octubre de 2017. Vegeu [acta](#)
- 24 de gener de 2018. Vegeu [acta](#)

Es preveu un mínim de dues reunions més.

A continuació, descrivim els objectius i adjuntem models de les **tres eines metodològiques elaborades en la fase de diagnosi**:

1. Qüestionari en línia adreçat a la ciutadania en general.

Públic destinatari: població que viu a l'àmbit de la RB Montseny o municipis colindants.

Objectius:

- Conèixer quina relació hi ha entre les persones que habiten el territori i la sostenibilitat de la vida al Montseny.
- Identificar els principals reptes i fortaleses de la qualitat de vida a la RB del Montseny

Estratègia comunicativa col·laborativa:

El Grup de treball ha participat activament en difondre el qüestionari en paper entre el seu entorn i en la difusió en línia. També s'ha fet difusió a través de l'espai web i xarxes socials.

- [Questionari en línia](#)
- [Questionari en paper](#)

2. Qüestionari en línia per al personal tècnic de les diferents administracions implicades.

Públic destinatari:

- Personal tècnic i polítics dels diferents Ajuntaments de la RBMontseny

Objectius:

- Conèixer els recursos i polítiques d'igualtat d'àmbit municipal i comarca.
- Compartir i completar informacions sobre la situació de les dones i el medi rural.
- Recollir propostes i reptes pel Pla d'Igualtat de la RBMontseny.
- Recollir les percepcions sobre la Igualtat de gènere i el medi rural del personal tècnic.
- Conèixer la transversalitat de les polítiques de gènere i el treball en xarxa.

➤ [Qüestionari en paper](#)

➤ [Qüestionari en línia](#)

3. Entrevistes a dones del Montseny

Públic destinatari: dones que hagin contribuït a la sostenibilitat de la vida del Montseny.

Objectiu general:

- Recollir coneixement i experiències de dones rurals de la RBM i reconèixer el seu valor.

Objectius específics:

- Visibilitzar l'experiència, sabers i cosmovisió de les dones rurals de la RBM
- Definir la relació pràctica entre dona i ruralitat a la RBMontseny
- Donar veu a les dones en relació al percepció de dificultats, problemàtiques rurals i peticions a les institucions.
- Recollir relats de la cultura popular.

S'entrevistaran 10/15 dones que per la seva implicació en el teixit del territori o experiència és consideren rellevants per a la diagnosi de diferents edats, municipis i de perfils diversos (situació laboral, econòmica, relació amb la reserva, temps i motius de residència, etc).

➤ [Selecció dones del Montseny a entrevistar](#)

PLA DE TREBALL

A continuació s'adjunta el cronograma de fases i tasques realitzades i previstes:

FASE 0: ACCIONS PREPARATÒRIES (JUNY – OCTUBRE 2017)	
	Jornades Dones del Montseny (2 i 3 de juny de 2017)
	Coordinació interna
	Recerca i documentació
	Mailing de presentació/compromís del Pla
	Formació i definició tasques grup de treball
	1a reunió del grup de treball (18 d'octubre de 2017)
FASE 1: PRE-DIAGNOSI (OCTUBRE 2017 -GENER 2018)	
	Assistència a la Taula rodona "El rol de la dona en el món rural" (03/11; La Garriga)
	2a reunió del grup de treball (24 de gener de 2018)
	Elaboració i validació del qüestionari adreçat a la ciutadania
	Elaboració del guió de les entrevistes i selecció de 15 dones del Montseny a entrevistar.
	Elaboració del qüestionari tècnic adreçat als ajuntaments.
FASE 2: DIAGNOSI (FEBRER-ABRIL 2018)	
	Difusió d'enquestes i realització d'entrevistes
	Tractament i interpretació de dades
	3a reunió del grup de treball (validació de la versió preliminar de la diagnosi i definició fase 3 I)
	Redacció i validació de la diagnosi
FASE 3: TALLERS PARTICIPACIÓ CIUTADANA (MAIG-JUNY 2018)	
	Realització de 8 tallers de participació ciutadana
	4a reunió amb el grup de treball
FASE 4: PLA D'ACCIÓ (JULIOL-DESEMBRE 2018)	
	Redacció i validació del pla d'acció
	Tancament del projecte

EQUIP TÈCNIC

L'equip redactor del Pla està format per una aliança fruit de l'emprenedoria social femenina.

Empremta és una iniciativa que treballa per facilitar accions socials i educatives per a implicar activament administracions, centres escolars, entitats i particulars en la construcció d'una societat més justa i sostenible. Llarga trajectòria en educació ambiental i ús públic en espais naturals protegits. I formació i experiència en facilitació de grups i processos comunitaris.

www.empremta.org

Matriu som un laboratori de democràcia viva, i oferim formacions, acompanyament, recerca i creació de materials, amb perspectiva feminista i amb la finalitat d'afavorir que persones i grups esdevinguin agents actius en la construcció de relacions i formes d'organització conscients i respectuoses.

www.matriu.org

Marina Barroso (627978569) & Claudia Torremadé (649837026)

#DonesdelMontseny #Plaigualtat #RBMotseny

@rbmontseny

p.montseny.rbiosfera@diba.cat

<https://parcs.diba.cat/web/montseny/pla-igualtat-genere-i-desenvolupament-rural>